

**Ауыл шаруашылық
малдарына
бірдейлендіру жүргізу**

Ауыл шаруашылығы малдарын бірдейлендіру мемлекеттік маңызы бар шара. Малдарды бірдейлендіру арқылы олардың нақты есебін алу, дер кезінде мал дәрігерлік көмек көрсету, уақытында жұқпалы мал ауруларына қарсы егу, диагностикалық шаралар жүргізу жүзеге асырылады.

Ауыл шаруашылығын бірдейлендіру ережесі Қазақстан республикасы Үкіметінің "Ветеринария туралы" 2002 жылғы 10 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабының [38\) тармақшасына](#) сәйкес, сондай-ақ "Асыл тұқымды мал шаруашылығы туралы" 1998 жылғы 9 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 1-бабының [24\) тармақшасына](#) сәйкес әзірленді және ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру тәртібін айқындайды.

Осы қағидалардың [9-тармағында](#) көрсетілген тәсілмен бірдейлендіруге Қазақстан Республикасының аумағындағы ауыл шаруашылығы жануарлары жатады.

Ауыл шаруашылығы жануарларының төлі мынадай жасқа жеткен күнінен бастап он төрт жұмыс күнінен кешіктірмей бірдейлендіріледі:

Бұзаулар, қозылар, лақтар, боталар – туған күнінен бастап **жеті** күн өткеннен кейін;

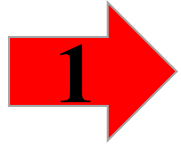

Құлындар – **төрт айлық** жасынан бастап;

Ауыл шаруашылығы жануарларына ветеринарлық паспорт беру тәртібі

4. Ветеринарлық паспорт деркелерін кейіннен жаңарту

Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендірудің электрондық тәсілі

1. Жануардың орналасқан жері
2. Жануар иесі
3. Тіркеу себебі
4. Жануардың түрі
5. Бірдейлендіру тәсілі
6. Тұқымы

7. Бағыты
8. ИНЖ (жеке бірдейлендіру нөмері)
9. Енесінің сәйкестендіру нөмері
10. Жынысы
11. Туған күні

Ауыл шаруашылығы жануарына жүргізілген ветеринариялық өңдеулер және диагностикалық зерттеулер және ауыл шаруашылығы жануары туралы басқа да мәліметтер (ауыл шаруашылығы жануарларының жынысы, түсі, жасы, қосымша белгілері) дерек қорға енгізіледі.

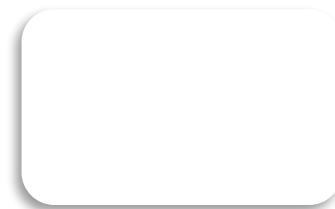
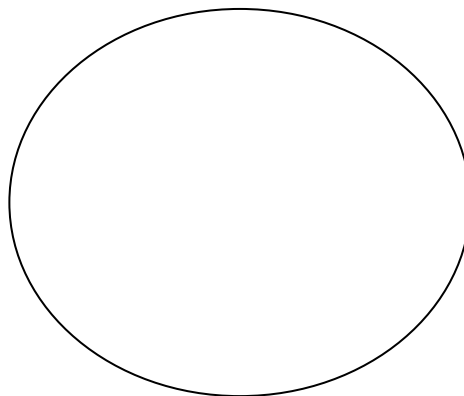
Жануардарды есептен шығару себептері

1. Өлген жағдайда;
2. Сойылған жағдайда;
3. Сатылған жағдайда;
4. Жоғалған жағдайда;
5. Жеке пайдалануға арналған сою;
6. Жануар иесінің қандай да бір себепке байланысты өтініші бойынша;

- ✓ Тірек қимыл, жүйке, жыныс және басқа жүйелерді зақымдайтын инфекциялық-аллергиялық зоонозды ауру.
- ✓ Аурудың жасырын кезеңі 3 аптадан бірнеше айға дейін созылуы мүмкін.
- ✓ Сырқаттың жалпы белгілеріне ұзаққа созылатын дене қызуының біршама көтерілуі, әлсіздік, жоғарғы тітіркендіргіштік, ұйқының, тәбеттің бұзылуы, жұмыс қабілетінің төмендеуі жатады.
- ✓ Адамдардың денесі, еттері және буындары ауырады.

Ауру жануардан адамға бруцеллез қалай жұғады?

- ❖ Бруцеллез ауруы адамдарға ауру малдармен жақын байланыста, олардан алынатын өнімді пайдаланғанда және ауа арқылы жұғады. Адамдар бруцеллезді жануарлардан жұқтырады. Бруцеллез адамнан адамға берілмейді.

Аурудың алдын алудың қандай жолдары
бар?